

ՀՀ ԿՐԹՈՒԹՅԱՆ, ԳԻՏՈՒԹՅԱՆ, ՄՇԱԿՈՒՅԹԻ ԵՎ ՍՊՈՐՏԻ ՆԱԽԱՐԱՐՈՒԹՅՈՒՆ  
«ՎԱՆԱԶՈՐԻ Հ. ԹՈՒՄԱՆՅԱՆԻ ԱՆՎԱՆ ՊԵՏԱԿԱՆ ՀԱՄԱԼՍԱՐԱՆ» ՀԻՄՆԱԴՐԱՄ

Հաստատված է ամբիոնի նիստում

Էկոնոմիկայի, իրավունքի և կառավարման ամբիոն  
ամբիոնի անվանումը

Ամբիոնի վարիչ Վ. Վ. Հարությունյան /Ա.Ա.Հ/

Արձանագրություն № \_\_\_\_\_

« \_\_\_\_\_ » \_\_\_\_\_ 202\_ թ.

ԷԻԿ/բ-020, Ներդրումների պորտֆելի կառավարում **ԴԱՍԸՆԹԱՑԻ**

Դասիչ, դասընթացի անվանում

**ՈՒՍՈՒՄՆԱՄԵԹՈՂԱԿԱՆ ՓԱԹԵԹ**

Մասնագիտություն՝

**056802.00.6, ֆինանսական մաթեմատիկա**

/դասիչ, մասնագիտության լրիվ անվանումը/

Կրթական ծրագիր՝

**056802.01.6, Ակտուարական և ֆինանսական  
մաթեմատիկա**

/դասիչ, կրթական ծրագրի լրիվ անվանումը/

Որակավորման աստիճան՝

**Ֆինանսական մաթեմատիկայի բակալավր**

/բակալավր, մագիստրատուրա/

Ամբիոն՝

**Էկոնոմիկայի, իրավունքի և կառավարման**

/ամբիոնի լրիվ անվանումը/

Ուսուցման ձևը՝

**առկա**

/առկա, հեռակա/

Կուրս/կիսամյակ

**առկա 4-րդ կուրս, 1-ին կիսամյակ**

Դասախոս՝

Արմինե Գևորգյան,

/անուն, ազգանուն/

Էլ. հասցե՝ [aming872003@yahoo.com](mailto:aming872003@yahoo.com)

Վանաձոր- 2023թ.

ԲՈՎԱՆԴԱԿՈՒԹՅՈՒՆ

1.	Դասընթացի դերը և տեղը կրթական ծրագրում . . . . .	3
2.	Դասընթացի նպատակը և խնդիրները . . . . .	3
3.	Դասընթացին մասնակցելու նախնական մուտքային գիտելիքները, կարողությունները և հմտությունները . . . . .	4
4.	Դասընթացի կրթական վերջնարդյունքները . . . . .	..
5.	Դասընթացի դերը կրթական ծրագրի շրջանավարտների գիտելիքների, կարողությունների և հմտությունների ձևավորման հարցում ըստ աշխատաշուկայի պահանջների . . . . .	..
6.	Դասընթացի ծավալը, ուսումնական աշխատանքի տեսակները, արդյունքների ամփոփման ձևերը . . . . .	..
7.	Ուսումնական աշխատանքները տեսակները . . . . .	..
8.	Դասավանդման մեթոդներ . . . . .	..
9.	Ուսումնառության մեթոդները . . . . .	..
10.	Դասընթացի համառոտ բովանդակությունը, ուսումնական աշխատանքի ծավալը . . . . .	..
11.	Ուսումնամեթոդական գրականության ապահովման քարտ . . . . .	..
12.	Դասընթացի ուսումնամեթոդական քարտ . . . . .	..
12. 1.	Դասախոսությունների ուսումնամեթոդական քարտ . . . . .	..
12. 2.	Գործնական աշխատանքների /սեմինար պարապմունքների ուսումնամեթոդական քարտ . . . . .	..
12. 3.	Լաբորատոր աշխատանքների ուսումնամեթոդական քարտ . . . . .	..
12. 4.	Ինքնուրույն աշխատանքների ուսումնամեթոդական քարտ . . . . .	..
13.	Դասընթացի նյութատեխնիկական միջոցների ապահովում . . . . .	..
14.	Գնահատում . . . . .	..
14. 1.	Ուսանողների գիտելիքների ստուգում . . . . .	..
14. 2.	Հարցաշար . . . . .	..
14. 3.	Գնահատման չափանիշներ . . . . .	..
15.	Դասընթացի համառոտ նկարագրիչ . . . . .	..

## ԲԱՑԱՏՐԱԳԻՐ

### 1. Դասընթացի դերը և տեղը կրթական ծրագրում<sup>1</sup>.

Ներդրումների պորտֆելի կառավարում դասընթացը կարևորվում է ակտուարական և ֆինանսական մաթեմատիկա մասնագիտության բնագավառում մասնագետների պատրաստման գործընթացում, ներառված է 056802.01.6 կրթական ծրագրի ուսումնական պլանի «Հատուկ մասնագիտական» կրթամասում:

### 2. Դասընթացի նպատակը և խնդիրները.

#### 2.1. Դասընթացի նպատակն է.

- Ներդրումների պորտֆելի կառավարման օրինաչափությունների վերաբերյալ գիտելիքների փոխանցում ուսանողներին:
- Ժամանակակից կազմակերպությունների օրինակներով Ներդրումների պորտֆելի կառավարման հմտությունների և կարողությունների ձևավորում ուսանողների մոտ:
- Ներդրումների պորտֆելի կառավարման ժամանակակից մեթոդները վերլուծելու ունակությունների ձեռքբերում ուսանողների կողմից:
- Ներդրումների պորտֆելի կառավարման վերլուծական կարողությունների ձևավորում տարբեր իրավիճակներում:

#### 2.2. Դասընթացի խնդիրներն են.

- Սովորեցնել Ներդրումների պորտֆելի կառավարման տեսական հիմքերը:
- Բացատրել Ներդրումների պորտֆելի կառավարման օրինաչափությունները:
- Ամրապնդել ուսանողների կողմից ձեռքբերված տեսական գիտելիքները գործնական իրավիճակային խնդիրներով:
- Սովորեցնել ուսանողներին կատարել Ներդրումների պորտֆելի կառավարման բնագավառում հետազոտություններ, ուսումնասիրություններ և կատարել եզրահանգումներ ըստ արդյունքների:
- Սովորեցնել ուսանողներին վերլուծել Ներդրումների պորտֆելի կառավարման առանձնահատկությունները շուկայական կոնյուկտուրայի փոփոխությունների համատեքստում:

### 3. Դասընթացին մասնակցելու նախնական մուտքային գիտելիքները, կարողությունները և հմտությունները

«Ներդրումների պորտֆելի կառավարման» դասընթացին մասնակցելու համար անհրաժեշտ են գիտելիքներ է և հմտություններ, 056802.00.6 «Ակտուարական և ֆինանսական մաթեմատիկա» մասնագիտության բակալավրի կրթական ծրագրում ուսուցանվող տնտեսագիտության տեսություն դասընթացից:

---

<sup>1</sup> Ներկայացվում է դասընթացի կարևորությունը տվյալ կրթական ծրագրի խնդիրների լուծման հարցում և տեղը ուսումնական պլանում ըստ կրթաբլոկների

#### **4. Դասընթացը ձևավորում է հետևյալ կրթական վերջնարդյունք(ներ)<sup>2</sup> և /կամ կոմպետենցիաները.**

##### **4.1. Գիտելիք**

###### **4.1.1. Գիտելիք և իմացություն**

- Դրսևորում է կառավարման տեսությունների, գործառույթների և դրանց դասակարգման տարբեր մոտեցումների գիտելիք և իմացություն:
- Դրսևորում է առաջնորդման, իշխանության և շահադրդման երևույթների և դրանց առնչվող տեսությունների գիտելիք և իմացություն:
- Ցուցաբերում է ռազմավարական կառավարման տեսությունների, ռազմավարական պլանավորման գործընթացի, խնդիրների, պլանավորումն ուղեկցող գործողությունների և դրանց կազմակերպման առանձնահատկությունների իմացություն:
- Ցուցաբերում է ֆինանսական և կառավարչական հաշվառման հիմունքների իմացություն:
- Ցուցաբերում է սպառողների կամ սոցիալական այլ խմբերի կարիքները վեր հանելու տեսական մեթոդաբանական հիմնական մոտեցումների իմացություն:
- Դրսևորում է վերահսկողության տեսական մեթոդաբանական հիմքերի և կազմակերպական գործընթացների արդյունավետության գնահատման հիմնական գործիքակազմի վերաբերյալ գիտելիք և իմացություն:
- Դրսևորում է մակրո- և միկրոտնտեսագիտության հիմնական հասկացությունների, օրենքների և սկզբունքների իմացություն:
- Ցուցաբերում է տնտեսության տարբեր ոլորտների և դրանց կառավարման առանձնահատկությունների, ինչպես նաև պետական կառավարման և տեղական ինքնակառավարման տարբեր մոտեցումների գիտելիք և իմացություն:
- Ցուցաբերում է արժեքի ձևավորման և փոխանցման գործընթացների կառավարման սկզբունքների իմացություն:

##### **4.2 Հմտություններ**

###### **4.2.1. Գիտելիքի և իմացության կիրառում**

- Կարող է գնահատել միկրո- և մակրոմիջավայրի ազդեցությունը կառավարման համակարգերի գործունեության վրա:
- Կարող է մասնագիտական խնդիրների լուծման նպատակով արդյունավետ բանակցություններ վարել և մարդկանց ղեկավարել:
- Կարող է մշակել կառավարման գործընթացին առնչվող տարբեր ծրագրեր և մասնակցել դրանց իրագործման միջոցառումներին:
- Կարող է նախագծել կազմակերպական կառուցվածքներ, իրականացնել լիազորությունների և պատասխանատվության բաշխում, ձևակերպել խնդիրներ և պատվիրակել ենթականերին:
- Կարող է իրականացնել ֆինանսական վերլուծություններ կառավարչական խնդիրների լուծման նպատակով, արդյունավետորեն պլանավորել, կազմակերպել և վերահսկել կազմակերպության ֆինանսական գործունեությունը:
- Կարող է իրականացնել սպառողների, մրցակիցների և շուկայի վերլուծություններ, արդյունավետորեն պլանավորել, կազմակերպել և վերահսկել կազմակերպության մարքեթինգային գործունեությունը:

<sup>2</sup> <http://www.vsu.am/karg/ararkayakan-nkaragir-17.pdf>

- Կարող է ընդունել կառավարչական որոշումներ խնդիրները համակարգի մեջ դիտարկելով և համակարգային մոտեցման համապատասխան գործիքակազմ կիրառելով:

- Կարող է մշակել տարբեր մակարդակի ռազմավարություններ:
- Կարող է գնահատել և կառավարել կազմակերպության գործունեությանն առնչվող ռիսկերը և կատարել համապատասխան կանխատեսումային հաշվարկներ:

#### **4.2.2. Հաղորդակցման, S2S և տվյալների հետ աշխատելու կարողություններ**

- Կարող է կատարել տեղեկատվության հավաքման, պահպանման և մշակման աշխատանքներ, ինչպես նաև մասնագիտական խնդիրների լուծման նպատակով օգտվել ժամանակակից տեղեկատվական տեխնոլոգիաներից:
- Կարող է իրականացնել հետազոտություններ կառավարչական զանազան խնդիրներ լուծելու նպատակով, ինչպես նաև վերլուծել դրանց արդյունքները:
- Կարող է պատրաստել զեկուցումներ և ներկայացնել հետազոտությունների արդյունքներ:

#### **4.2.3. Ընդհանրական, իմացական կարողություններ, (ներառյալ դատողություններ անելը)**

- Ունակ է լուծելու մասնագիտական խնդիրները վերլուծության և համադրության հիման վրա:
- Տիրապետում է մաթեմատիկական և վիճակագրության մեթոդներին, ինչպես նաև մաթեմատիկական մոդելավորման եղանակներին:
- Ունակ է մասնագիտական վերլուծություններ իրականացնելիս կիրառել որակական և քանակական մեթոդներ:
- Ունակ է թիմում աշխատելու և թիմի անդամների հետ արդյունավետ համագործակցելու:
- Ունակ է օգտվելու նորմատիվ իրավական փաստաթղթերից:

### **4.3. Կարողություններ**

#### **4.3.1. Ինքնուրույնություն և պատասխանատվություն (ներառյալ սովորելու կարողությունները)**

- Կարող է բացահայտել, հաղթահարել և լուծումներ տալ անձանոթ պայմաններում առաջացած խնդիրներին:
- Ունակ է ինքնուրույն որոշումներ ընդունելու:
- Ունակ է հաշվի առնելու կառավարչական որոշումների հետևանքները սոցիալական պատասխանատվության տեսանկյունից:
- Ունակ է տարաբնույթ և տարասեռ մշակութային միջավայրերում աշխատելու, տարբեր զարգացման և մտավոր մակարդակի տեր մարդկանց հետ համագործակցելու:

### **5. Դասընթացի դերը կրթական ծրագրի շրջանավարտների գիտելիքների, կարողությունների և հմտությունների ձևավորման հարցում ըստ աշխատաշուկայի պահանջների<sup>3</sup>.**

«Ներդրումների պորտֆելի կառավարում» դասընթացից ձեռք բերված գիտելիքներն և հմտությունները շրջանավարտը կարող է կիրառել կառավարման մասնագիտական գործունեության ընթացքում, մասնագիտական հետազոտության լաբորատորիաներում աշխատելու, նաև ասպիրանտուրայում կրթությունը շարունակելու և կառավարման բնագավառում գիտական հետազոտություններ կատարելու նպատակով:

<sup>3</sup> Նշվում է, թե տվյալ դասընթացի յուրացման, ամփոփման արդյունքում ձեռքբերված գիտելիքները, հմտությունները և կարողությունները աշխատաշուկայի որ բնագավառներում և ոլորտներում կարող է շրջանավարտը կիրառել

**6. Դասընթացի ծավալը, ուսումնական աշխատանքի տեսակները, արդյունքների ամփոփման ձևերը**

Չափանիշ	Առկա ուսուցման համակարգ	Հեռակա ուսուցման համակարգ
Դասընթացի ընդհանուր աշխատատարությունը (կրեդիտ /ընդհանուր ժամաքանակ)	4 կրեդիտ/ 120 ժամ	

Աշխատանքի տեսակը	Ժամաքանակ	Ժամաքանակ
Դասախոսություն	16	
Գործնական աշխատանք	48	
Սեմինար պարապմունք		
Լաբորատոր աշխատանք		
Ինքնուրույն աշխատանք	56	
<b>Ընդամենը</b>	120	
Ստուգման ձևը (ստուգարք/ ընթացիկ քննություն/ հանրագումարային քննություն)	Քննություն	

**7. Ուսումնական աշխատանքների տեսակները<sup>4</sup>.**

- **Դասախոսությունը** դասախոսի կողմից դասընթացի ծրագրի շրջանակներում գիտական-տեղեկատվական թեմայի վերաբերյալ տրամաբանորեն կառուցված, հետևողական ու պարզ խոսքի շարադրանքն է, որի նպատակն է ուսանողին տալ համապարփակ գիտելիքներ: Դասախոսը վերլուծում, մեկնաբանում է թեմայի առավել կարևոր, դժվար ընկալելի, հանգուցային հարցերը: Դասախոսությունը ուսանողի առջև ուրվագծվող գիտական մի ճանապարհ է, որը նա կարող է միայն անցնել գիտական գրականության ընթերցանության, ուսումնական բնույթի այլ պարապմունքների և ինքնուրույն կատարած աշխատանքների շնորհիվ: Դասախոսը պետք է խթանի ուսանողի ակտիվ իմացաբանական գործունեությունը, նպաստի նրանց ստեղծագործական մտածողության ձևավորմանը: Ուսանողը նույնպես պետք է լինի դասախոսության ակտիվ մասնակից: Ուսանողը դասախոսությանը ներկայանալուց առաջ պետք է ծանոթացած լինի տվյալ դասին ներկայացվող թեմային, որպեսզի կարողանա մասնակցել ուսումնական գործընթացին:
- **Գործնական աշխատանքների** ժամանակ ուսանողը կատարում է լսարանային աշխատանք՝ դասախոսի անմիջական ղեկավարման ներքո: Գործնական պարապմունքները անցկացվում են գործնական խնդիրների լուծման, առաջադրանքների իրականացման, թեստերի, իրավիճակային վերլուծությունների,

<sup>4</sup> Թողել այն տեսակը, որը տվյալ դասընթացի դասավանդման համար նախատեսված է: Դասավանդողը կարող է նկարագրությունը փոխել կամ լրացումներ կատարել:

գործարար խաղերի, խմբային աշխատանքների, տնային առաջադրանքների, ուղեղային գրոհների, ինտերակտիվ ուսուցման միջոցով՝ տեսական գիտելիքները կիրառելու, գործնական ունակությունների և հմտությունների ձեռքբերման և ամրապնդման նպատակով: Դասախոսն առաջադրում է գործնական պարապմունքների թեման, նպատակը, խնդիրները, այն հարցերը, որոնք պետք է լուծել գործնական պարապմունքի ընթացքում, գործնական պարապմունքի անցկացման մեթոդները և պատասխանում է ուսանողների տված հարցերին:

- **Մեմինար պարապմունքները** խմբային պարապմունքների հիմնական տեսակներից է, որի ընթացքում ուսանողը սովորում է բանավոր շարադրել նյութը, պաշտպանել իր տեսակետները և եզրահանգումները: Մեմինարի ընթացքում ուսանողները քննարկում, պատասխանում են թեման, զեկույցները և ռեֆերատները, որոնք հանձնարարել է դասախոսը:

Մեմինարին պատրաստվելու համար անհրաժեշտ է ուսումնասիրել հիմնական և լրացուցիչ գրականություն տվյալ թեմայով: Գրականության ուսումնասիրությունից և համառոտագրումից հետո պետք է կազմել պլան՝ բանավոր պատասխանի համար, ապա մտածել էլույթի բովանդակության հարցադրումների և պատասխանների մասին:

- **Լաբորատոր աշխատանքները** նպաստում են տեսական նյութի առավել լավ յուրացմանը և ամրապնդմանը: Լաբորատոր աշխատանքները նպատակ ունեն ամրապնդելու ուսումնասիրվող թեմաների տեսական դրույթները, ուսանողներին ուսուցանելու փորձարարական հետազոտությունների մեթոդները, հաղորդելու ինքնուրույն վերլուծության, տվյալների ամփոփման, լաբորատոր սարքավորումների, համակարգիչների, սարքերի, էլեկտրոնային ծրագրերի հետ աշխատելու փորձ և հմտություններ: Լաբորատոր աշխատանքն անցկացման համար ուսանողը պարտավոր է ուսումնասիրել թեմային վերաբերող տեսական նյութը (դասախոսություն, համապատասխան գրականություն) և փորձի, հետազոտության մեթոդալուծիան:

Դասախոսի հսկողությամբ ուսանողը իրականացնում է փորձը, հետազոտությունը, գրանցում է արդյունքները և կատարում (գրանցում) համապատասխան եզրակացություն

- **Ինքնուրույն աշխատանքը** ուսանողների ուսումնական, գիտահետազոտական աշխատանքն է, որն իրականացվում է դասախոսի առաջադրանքով և մեթոդական ղեկավարությամբ, բայց առանց նրա անմիջական ղեկավարության:

Ինքնուրույն աշխատանքի տեսակներն են<sup>5</sup>

- **Ռեֆերատ** – ուսանողների ինքնուրույն գրավոր, որտեղ ուսանողը շարադրում է որևէ հարցի կամ թեմայի էությունը՝ հենվելով գրական աղբյուրների վրա (դասագրքեր, ձեռնարկներ և այլն):
- **Աշխատանքային տետր** – նախատեսված է ուսանողների ինքնուրույն աշխատանքների համար և թույլ է տալիս գնահատել ուսումնական նյութի յուրացման աստիճանն ուսանողների կողմից

## 8. Դասավանդման մեթոդներն են<sup>6</sup> հիմնահարցային դասախոսություն,

<sup>5</sup> Թողել այն տեսակը, որը տվյալ դասընթացի դասավանդման համար նախատեսված է: Դասավանդողը կարող է նկարագրությունը փոխել կամ լրացումներ կատարել:

<sup>6</sup> Ներկայացված են օրինակներ: Դասավանդողը կարող է նկարագրությունը փոխել կամ լրացումներ կատարել:

դասախոսություն-երկխոսություն, դասախոսություն-քննարկում, *թեմատիկ սեմինար*, սեմինար-բանավեճ, գործնական աշխատանք՝ անհատական աշխատանք, գործնական աշխատանք՝ խմբային աշխատանք, ուսուցում գործողությամբ (action learning), իրավիճակային խնդիրների վերլուծություն, գործարար խաղեր:

9. **Ուսումնառության մեթոդներն են**<sup>7</sup>՝ մտքերի քարտեզագրում, թիմային քննարկում, իրադրությունների վերլուծություն, ալգորիթմների և հրահանգների կազմում, աղյուսակների և դասակարգման համեմատման և համակարգման սխեմաների կազմում, փորձի/հետազոտության արդյունքների վերաբերյալ եզրակացության ներկայացում:

---

<sup>7</sup> Ներկայացված են օրինակներ: Դասավանդողը կարող է նկարագրությունը փոխել կամ լրացումներ կատարել:



10. Թեմաների<sup>8</sup>.

Դասընթացի համառոտ բովանդակությունը, ուսումնական աշխատանքի ծավալը՝ ըստ բաժինների և

h/h	Թեմա (բաժին)	Ուսումնական աշխատանքի ժամաքանակն ըստ տեսակների				
		Դասախոսություն	սեմինար պարաօլմունք	գործնական աշխատանք	մատոմանք աշխատանք	Ինքնուրույն աշխատանք
1.	1. Պորտֆելային ներդրումների հիմնական հասկացությունները	2				4
2.	2. Տնտեսական ռիսկեր և պորտֆելային ներդրումներ	2				4
3	3. Ներդրումային պորտֆելի կառավարման հիմնական ռազմավարությունները	2				4
4	4. Ներդրումային օպտիմալ պորտֆելի ձևավորում	2				4
5	5. Պորտֆելային ներդրումների ժամանակ ռիսկերի կառավարման ընդհանուր սկզբունքերը	2				4
6	6. Արժեթղթերի առք ու վաճառք	2				2
7	7. Պորտֆելային ներդրումներում ռիսկերի ապահովագրություն	4				2
<b>ԸՆԴԱՄԵՆԸ</b>		16				<b>24</b>

11. Ուսումնամեթոդական գրականության ապահովման քարտ

h/ h	Անվանումը/հեղինակ	Հրատարակության տարի
<b>Պարտադիր գրականություն (ՊԳ)</b>		

<sup>8</sup> Նման է օրացուցային պլանին

1.	Аскинадзи В.М., Максимова В.Ф., Петров В.С. Инвестиционное дело: Учебник. – М.: Маркет ДС, 2007. – 512 с.	
2.	Бланк И.А. Инвестиционный менеджмент: Учебный курс. – Киев: Изд-во «Ника-центр», 2004. – 550 с.	
<b>Լրացուցիչ գրականություն(ԼԳ)</b>		
1.	Брейли Р., Майерс С. Принципы корпоративных финансов: Пер. с англ. - М.: Олимп-Бизнес, 1997. - 1120 с.	
2.	Вейсвейллер Р. Арбитраж. Возможности и техника - операций на финансовых и товарных рынках: Пер. с англ. - М.: Церих-ПЭЛ, 1993. - 206 с.	
<b>Համացանցային տեղեկատվական պաշարներ (ՀՏՊ)/ Էլեկտրոնային աղբյուրներ (ԷԱ)</b>		
1	<a href="https://www.hse.ru/data/2011/05/20/1210228241/%D0%A3%D0%BF%D1%80%D0%B0%D0%B2%D0%BB.%20%D0%B8%D0%BD%D0%B2%D0%B5%D1%81%D1%82.%20%D0%BF%D0%BE%D1%80%D1%82%D1%84%D0%B5%D0%BB%D0%B5%D0%BC%202007.pdf">https://www.hse.ru/data/2011/05/20/1210228241/%D0%A3%D0%BF%D1%80%D0%B0%D0%B2%D0%BB.%20%D0%B8%D0%BD%D0%B2%D0%B5%D1%81%D1%82.%20%D0%BF%D0%BE%D1%80%D1%82%D1%84%D0%B5%D0%BB%D0%B5%D0%BC%202007.pdf</a>	
2	<a href="https://kubsau.ru/upload/iblock/97f/97fa3e6bca5657a0da63b8700f6629de.pdf">https://kubsau.ru/upload/iblock/97f/97fa3e6bca5657a0da63b8700f6629de.pdf</a>	

**12. Դասընթացի ուսումնամեթոդական քարտ**

**12.1. Դասախոսությունների ուսումնամեթոդական քարտ**

h/h	Թեմա	Ուսումնասիրվող Հարցեր	Ժամաքանակ	Գրականություն <sup>9</sup>
1.	Պորտֆելային ներդրումների հիմնական հասկացությունները	Պորտֆելի տեսության ներածություն Ներդրումային պորտֆելի ձևավորումը և դրա հիմնական սկզբունքերը Պորտֆելի հիմնական տեսակները	2	ՊԳ1
2.	Տնտեսական ռիսկեր և պորտֆելային ներդրումներ	Ռիսկերի տողը և դերը տնտեսական գոծունեության մեջ Տնտեսական ռիսկի քանակական գնահատումներ անորոշության պայմաններում Տնտեսական ռիսկի պայմաններում օպտիմալ որոշումների կայացում Ներդրումների կառավարման գործընթացը և պորտֆելների տեսության զարգացման պատմությունը	2	ՊԳ1

<sup>9</sup> Ըստ 12-րդ կետում նշված ցանկի, օր.՝ ՊԳ 1, ԼԳ 2 և այլն

3.	Ներդրումային պորտֆելի կառավարման հիմնական ռազմավարությունները	Ներդրումային պորտֆելի կառավարման ակտիվ մոդել Ներդրումային պորտֆելի կառավարման պասիվ մոդել	2	ՊԳ1
4	Ներդրումային օպտմալ պորտֆելի ձևավորում	Ներդրումային օպտմալ պորտֆելի ձևավորում Դիվերսիֆիկացված պորտֆել	2	ՊԳ1
5	Պորտֆելային ներդրումների ժամանակ ռիսկերի կառավարման ընդհանուր սկզբունքերը	Ռիսկերի կառավարման գործընթացի դիագրամ Ռիսկերի կառավարման տեխնիկայի ընտրություն Դիվերսիֆիկացիայի էությունն ու կարևորությունը	2	ՊԳ1
6	Արժեթղթերի առք ու վաճառք	Արբիտրաժ Ներդրողների հայտերը և դրանց կատարումը Արժեթղթերով գործառնություններից շահութաբերություն	2	ՊԳ1
7	Պորտֆելային ներդրումներում ռիսկերի ապահովագրություն	Ապահովագրության էությունը Ապահովագրական գործարքների հաշվարկ Ապահովագրության պայմանագիր Ապահովագրության առավելություններն ու թերությունները	4	ՊԳ1

12.2. Գործնական աշխատանքների /սեմինար պարապմունքների ուսումնամեթոդական քարտ

h/h	Թեմա	Ուսումնասիրվող Հարցեր	Ժամաքանակ	Ստուգման ձևը	Գրականություն <sup>10</sup>
1.	Պորտֆելային ներդրումների հիմնական հասկացությունները	Պորտֆելի տեսության ներածություն Ներդրումային պորտֆելի ձևավորումը և դրա հիմնական սկզբունքերը Պորտֆելի հիմնական տեսակները	6	բանավոր	ՊԳ1
2.	Տնտեսական ռիսկեր և պորտֆելային ներդրումներ	Ռիսկերի տողը և դերը տնտեսական գործունեության մեջ Տնտեսական ռիսկի քանակական գնահատումներ անորոշության պայմաններում Տնտեսական ռիսկի պայմաններում օպտիմալ որոշումների կայացում Ներդրումների կառավարման գործընթացը և պորտֆելների տեսության զարգացման պատմությունը	6	բանավոր	ՊԳ1
3	Ներդրումային պորտֆելի կառավարման հիմնական ռազմավարությունները	Ներդրումային պորտֆելի կառավարման ակտիվ մոդել Ներդրումային պորտֆելի կառավարման պասիվ մոդել	6	բանավոր	ՊԳ1
4	Ներդրումային օպտիմալ պորտֆելի ձևավորում	Ներդրումային օպտիմալ պորտֆելի ձևավորում Դիվերսիֆիկացված պորտֆել	6	բանավոր	ՊԳ1
5	Պորտֆելային ներդրումների ժամանակ	Ռիսկերի կառավարման գործընթացի դիագրամ Ռիսկերի կառավարման տեխնիկայի ընտրություն	8	բանավոր	ՊԳ1

<sup>10</sup> Ըստ 12-րդ կետում նշված ցանկի, օր.՝ ՊԳ 1, ԼԳ 2 և այլն

	ռիսկերի կառավարման ընդհանուր սկզբունքերը	Դիվերսիֆիկացիայի էությունն ու կարևորությունը			
6	Արժեթղթերի առք ու վաճառք	Արբիտրաժ Ներդրողների հայտերը և դրանց կատարումը Արժեթղթերով գործառնություններից շահութաբերություն	8	բանավոր	ՊԳ-1
7	Պորտֆելային ներդրումներում ռիսկերի ապահովագրություն	Ապահովագրության էությունը Ապահովագրական գործարքների հաշվարկ Ապահովագրության պայմանագիր Ապահովագրության առավելություններն ու թերությունները	8	բանավոր	ՊԳ-1, ԼԳ-1

### 12.3. Լաբորատոր աշխատանքների ուսումնամեթոդական քարտ

h/h	Թեմա	Ուսումնասիրվող հարցեր	Ժամաքանակ	Մտուզման ձևը	Գրականություն <sup>11</sup>
1.					
2.					

<sup>11</sup> Ըստ 12-րդ կետում նշված ցանկի, օր.՝ ՊԳ 1, ԼԳ 2 և այլն

12.4. Ինքնուրույն աշխատանքների ուսումնամեթոդական քարտ

h/h	Ինքնուրույն աշխատանքի թեմաները	Ուսումնասիրվող հարցեր	Աշխատանքի տեսակը <sup>12</sup>	Ներկայացման ժամկետները	Ստուգման ձևը	Գրականություն <sup>13</sup>
1.	Ներդրումների տնտեսական էությունը և արժեքը:	Ներդրումների տնտեսական էությունը և արժեքը:	<u>Ռեֆերատ</u>	Սահմանված գրաֆիկով	Գրավոր	ՊԳ1
2.	Ներդրումների դասակարգում և կառուցվածք:	Ներդրումների դասակարգում և կառուցվածք:	<u>Ռեֆերատ</u>	Սահմանված գրաֆիկով	Գրավոր	ՊԳ1
3.	Ներդրումների գործընթացը և դրա կառուցվածքը:	Ներդրումների գործընթացը և դրա կառուցվածքը:	<u>Ռեֆերատ</u>	Սահմանված գրաֆիկով	Գրավոր	ՊԳ1
4	Ձեռնարկության ներդրումային քաղաքականությունը, դրա նշանակությունը:	Ձեռնարկության ներդրումային քաղաքականությունը, դրա նշանակությունը:	<u>Ռեֆերատ</u>	Սահմանված գրաֆիկով	Գրավոր	ՊԳ1
5	Արժեթղթերը որպես ներդրումային օբյեկտ:	Արժեթղթերը որպես ներդրումային օբյեկտ:	<u>Ռեֆերատ</u>	Սահմանված գրաֆիկով	Գրավոր	ՊԳ1
6	Ներդրումային գործունեությունը ՀՀ-ում. Ներկա վիճակը և հեռանկարները:	Ներդրումային գործունեությունը ՀՀ-ում. Ներկա վիճակը և հեռանկարները:	<u>Ռեֆերատ</u>	Սահմանված գրաֆիկով	Գրավոր	ՊԳ1
7	Արտասահմանյան ներդրումներ ՀՀ-ում:	Արտասահմանյան ներդրումներ ՀՀ-ում:	<u>Ռեֆերատ</u>	Սահմանված գրաֆիկով	Գրավոր	ՊԳ1, ԼԳ1

<sup>12</sup> Տես 7-րդ կետի հինգերորդ պարբերությունը

<sup>13</sup> Ըստ 12-րդ կետում նշված ցանկի, օր.՝ ՊԳ 1, ԼԳ 2 և այլն

8	Ներդրումային գործունեության ֆինանսավորման աղբյուրները:	Ներդրումային գործունեության ֆինանսավորման աղբյուրները:	<u>Ուեֆերատ</u>	Սահմանված գրաֆիկով	Գրավոր	ՊԳ1, ԼԳ1
9	Ներդրումների ֆինանսավորման հիմնական մեթոդները:	Ներդրումների ֆինանսավորման հիմնական մեթոդները:	<u>Ուեֆերատ</u>	Սահմանված գրաֆիկով	Գրավոր	ՊԳ1
10	Ներդրումային որոշումների կայացման մոդելներ:	Ներդրումային որոշումների կայացման մոդելներ:	<u>Ուեֆերատ</u>	Սահմանված գրաֆիկով	Գրավոր	ՊԳ1
11	Ներդրումային ռազմավարության իրականացման պայմաններն ու մեթոդները:	Ներդրումային ռազմավարության իրականացման պայմաններն ու մեթոդները:	<u>Ուեֆերատ</u>	Սահմանված գրաֆիկով	Գրավոր	ՊԳ1
12	Ներդրումային գործընթացների վերլուծության հիմնական ուղղությունները:	Ներդրումային գործընթացների վերլուծության հիմնական ուղղությունները:	<u>Ուեֆերատ</u>	Սահմանված գրաֆիկով	Գրավոր	ՊԳ1
13	Իրական ներդրումների տնտեսական գնահատման ցուցանիշներ:	Իրական ներդրումների տնտեսական գնահատման ցուցանիշներ:	<u>Ուեֆերատ</u>	Սահմանված գրաֆիկով	Գրավոր	ՊԳ1
14	Ներդրումային նախագիծ: Դրա ցիկլը և կառուցվածքը:	Ներդրումային նախագիծ: Դրա ցիկլը և կառուցվածքը:	<u>Ուեֆերատ</u>	Սահմանված գրաֆիկով	Գրավոր	ՊԳ1
15	Ներդրումային նախագծի նախագծման և ընտրության հիմնական փուլերը:	Ներդրումային նախագծի նախագծման և ընտրության հիմնական փուլերը:	<u>Ուեֆերատ</u>	Սահմանված գրաֆիկով	Գրավոր	ՊԳ1
16	Ներդրումային նախագծերի գնահատման գործընթացում դրամական հոսքերի պլանավորում:	Ներդրումային նախագծերի գնահատման գործընթացում դրամական հոսքերի պլանավորում:	<u>Ուեֆերատ</u>	Սահմանված գրաֆիկով	Գրավոր	ՊԳ1
17	Ներդրումային նախագծի բիզնես պլան:	Ներդրումային նախագծի բիզնես պլան:	<u>Ուեֆերատ</u>	Սահմանված գրաֆիկով	Գրավոր	ՊԳ1

18	Ներդրումների արդյունավետության գնահատում:	Ներդրումների արդյունավետության գնահատում:	<u>Ռեֆերատ</u>	Սահմանված գրաֆիկով	Գրավոր	ՊԳ1
19	Ներդրումային նախագծերի արդյունավետության գնահատման մեթոդներ:	Ներդրումային նախագծերի արդյունավետության գնահատման մեթոդներ:	<u>Ռեֆերատ</u>	Սահմանված գրաֆիկով	Գրավոր	ՊԳ1
20	Ներդրումային նախագծերի արդյունավետության գնահատման դինամիկ (զեղչված) մեթոդներ:	Ներդրումային նախագծերի արդյունավետության գնահատման դինամիկ (զեղչված) մեթոդներ:	<u>Ռեֆերատ</u>	Սահմանված գրաֆիկով	Գրավոր	ՊԳ1
21	Ներդրումների արդյունավետության գնահատում ` հաշվի առնելով անորոշությունները և ռիսկերը:	Ներդրումների արդյունավետության գնահատում ` հաշվի առնելով անորոշությունները և ռիսկերը:	<u>Ռեֆերատ</u>	Սահմանված գրաֆիկով	Գրավոր	ՊԳ1
22	Ներդրումային պորտֆելի ձևավորում և կառավարում:	Ներդրումային պորտֆելի ձևավորում և կառավարում:	<u>Ռեֆերատ</u>	Սահմանված գրաֆիկով	Գրավոր	ՊԳ1
23	Ֆինանսական ներդրումների եկամտաբերությունը և ռիսկը:	Ֆինանսական ներդրումների եկամտաբերությունը և ռիսկը:	<u>Ռեֆերատ</u>	Սահմանված գրաֆիկով	Գրավոր	ՊԳ1
24	Պորտֆոլային վերլուծություն:	Պորտֆոլային վերլուծություն:	<u>Ռեֆերատ</u>	Սահմանված գրաֆիկով	Գրավոր	ՊԳ1
25	Արժեթղթերի պորտֆելի տեսակները.	Արժեթղթերի պորտֆելի տեսակները.	<u>Ռեֆերատ</u>	Սահմանված գրաֆիկով	Գրավոր	ՊԳ1
26	Արժեթղթերի պորտֆելի օպտիմիզացում:	Արժեթղթերի պորտֆելի օպտիմիզացում:	<u>Ռեֆերատ</u>	Սահմանված գրաֆիկով	Գրավոր	ՊԳ1
27	Բաժնետոմսերի պորտֆելի ձևավորում և դրա շահութաբերության որոշում:	Բաժնետոմսերի պորտֆելի ձևավորում և դրա շահութաբերության որոշում:	<u>Ռեֆերատ</u>	Սահմանված գրաֆիկով	Գրավոր	ՊԳ1



28	Պարտատոմսերի պորտֆելի ձևավորում և դրանց եկամտաբերության որոշում:	Պարտատոմսերի պորտֆելի ձևավորում և դրանց եկամտաբերության որոշում:	<u>Ռեֆերատ</u>	Սահմանված գրաֆիկով	Գրավոր	ՊԳ1
29	Ներդրումային ռիսկերի որոշման մեթոդներ:	Ներդրումային ռիսկերի որոշման մեթոդներ:	<u>Ռեֆերատ</u>	Սահմանված գրաֆիկով	Գրավոր	ՊԳ1
30	Ֆինանսական շուկաների նոր գործիքներ (հայկական և միջազգային փորձ):	Ֆինանսական շուկաների նոր գործիքներ (հայկական և միջազգային փորձ):	<u>Ռեֆերատ</u>	Սահմանված գրաֆիկով	Գրավոր	ՊԳ1
31	Ֆինանսական ինժեներիան ռիսկերի կառավարման ոլորտում:	Ֆինանսական ինժեներիան ռիսկերի կառավարման ոլորտում:	<u>Ռեֆերատ</u>	Սահմանված գրաֆիկով	Գրավոր	ՊԳ1
32	Ներդրումների վերլուծության մեջ օպցիոն գնագոյացման մոդելների կիրառում:	Ներդրումների վերլուծության մեջ օպցիոն գնագոյացման մոդելների կիրառում:	<u>Ռեֆերատ</u>	Սահմանված գրաֆիկով	Գրավոր	ՊԳ1
33	Պորտֆելի կառավարման մոդելներ, ՀՀ-ում դրանց կիրառման խնդիրները:	Պորտֆելի կառավարման մոդելներ, ՀՀ-ում դրանց կիրառման խնդիրները:	<u>Ռեֆերատ</u>	Սահմանված գրաֆիկով	Գրավոր	ՊԳ1
34	Ֆյուչերսային պայմանագրեր ֆինանսական ռիսկերի կառավարման ոլորտում:	Ֆյուչերսային պայմանագրեր ֆինանսական ռիսկերի կառավարման ոլորտում:	<u>Ռեֆերատ</u>	Սահմանված գրաֆիկով	Գրավոր	ՊԳ1
35	Ֆինանսական ակտիվների գնահատման մոդելների բնութագրերը և կիրառումը (CAPM, ART):	Ֆինանսական ակտիվների գնահատման մոդելների բնութագրերը և կիրառումը (CAPM, ART):	<u>Ռեֆերատ</u>	Սահմանված գրաֆիկով	Գրավոր	ՊԳ1
36	Ֆիքսված եկամտով ֆինանսական գործիքների գնահատման մեթոդներ:	Ֆիքսված եկամտով ֆինանսական գործիքների գնահատման մեթոդներ:	<u>Ռեֆերատ</u>	Սահմանված գրաֆիկով	Գրավոր	ՊԳ1
37	Պարտատոմսերի պորտֆելի կառավարում. Սկզբունքներ և մոդելներ	Պարտատոմսերի պորտֆելի կառավարում. Սկզբունքներ և մոդելներ	<u>Ռեֆերատ</u>	Սահմանված գրաֆիկով	Գրավոր	ՊԳ1

38	Հասարակ բաժնետոմսերի գնահատման մեթոդները:	Հասարակ բաժնետոմսերի գնահատման մեթոդները:	<u>Ուեֆերատ</u>	Սահմանված գրաֆիկով	Գրավոր	ՊԳ1
39	Օպցիոնների գնահատման մոդելները, դրանց դերը ներդրումների վերլուծության մեջ:	Օպցիոնների գնահատման մոդելները, դրանց դերը ներդրումների վերլուծության մեջ:	<u>Ուեֆերատ</u>	Սահմանված գրաֆիկով	Գրավոր	ՊԳ1
40	Պորտֆելի ռիսկերը հեջավորելու համար օպցիոնների օգտագործումը:	Պորտֆելի ռիսկերը հեջավորելու համար օպցիոնների օգտագործումը:	<u>Ուեֆերատ</u>	Սահմանված գրաֆիկով	Գրավոր	ՊԳ1
41	Փոխարկելի գործիքների գնահատման մեթոդներ և մոդելներ:	Փոխարկելի գործիքների գնահատման մեթոդներ և մոդելներ:	<u>Ուեֆերատ</u>	Սահմանված գրաֆիկով	Գրավոր	ՊԳ1
42	Ներդրումային պորտֆելի կառավարման արդյունավետության գնահատում:	Ներդրումային պորտֆելի կառավարման արդյունավետության գնահատում:	<u>Ուեֆերատ</u>	Սահմանված գրաֆիկով	Գրավոր	ՊԳ1
43	Տոկոսադրույքների ժամկետային կառուցվածքի տեսություններ:	Տոկոսադրույքների ժամկետային կառուցվածքի տեսություններ:	<u>Ուեֆերատ</u>	Սահմանված գրաֆիկով	Գրավոր	ՊԳ1
44	Սվոֆների էությունը և կիրառումը ներդրումների կառավարման գործում:	Սվոֆների էությունը և կիրառումը ներդրումների կառավարման գործում:	<u>Ուեֆերատ</u>	Սահմանված գրաֆիկով	Գրավոր	ՊԳ1
45	Շուկայի արդյունավետության հայեցակարգը, դրա դերը ներդրումային պորտֆելի կառավարման մեջ:	Շուկայի արդյունավետության հայեցակարգը, դրա դերը ներդրումային պորտֆելի կառավարման մեջ:	<u>Ուեֆերատ</u>	Սահմանված գրաֆիկով	Գրավոր	ՊԳ1

46	Ռիսկի նկատմամբ ներդրողների վերաբերմունքի գնահատման մեթոդներն ու մոդելները:	Ռիսկի նկատմամբ ներդրողների վերաբերմունքի գնահատման մեթոդներն ու մոդելները:	<u>Ռեֆերատ</u>	Սահմանված գրաֆիկով	Գրավոր	ՊԳ1
47	Ֆինանսական ակտիվների գնահատման այլընտրանքային մոդելներ:	Ֆինանսական ակտիվների գնահատման այլընտրանքային մոդելներ:	<u>Ռեֆերատ</u>	Սահմանված գրաֆիկով	Գրավոր	ՊԳ1
48	Տոկոսադրույքների ժամկետային կառուցվածքի կանխատեսում:	Տոկոսադրույքների ժամկետային կառուցվածքի կանխատեսում:	<u>Ռեֆերատ</u>	Սահմանված գրաֆիկով	Գրավոր	ՊԳ1
49	Ժամանակակից տեղեկատվական տեխնոլոգիաները ներդրումային պորտֆելի կառավարման մեջ:	Ժամանակակից տեղեկատվական տեխնոլոգիաները ներդրումային պորտֆելի կառավարման մեջ:	<u>Ռեֆերատ</u>	Սահմանված գրաֆիկով	Գրավոր	ՊԳ1
50	Ֆորվարդային և ֆյուչերսային պայմանագրեր գնային ռիսկի կառավարման ոլորտում	Ֆորվարդային և ֆյուչերսային պայմանագրեր գնային ռիսկի կառավարման ոլորտում	<u>Ռեֆերատ</u>	Սահմանված գրաֆիկով	Գրավոր	ՊԳ1
51	Պարտատոմսերի պորտֆելի հեջավորման տեխնիկա:	Պարտատոմսերի պորտֆելի հեջավորման տեխնիկա:	<u>Ռեֆերատ</u>	Սահմանված գրաֆիկով	Գրավոր	ՊԳ1

**13. Դասընթացի նյութատեխնիկական միջոցների ապահովում<sup>14</sup>**

Ռեսուրսի անվանումը	Ռեսուրսի անվանումը, քանակը, նկարագրությունը (անհրաժեշտության դեպքում)
Լսարան (հատուկ կահավորմամբ)	

<sup>14</sup> Նշվում են սարք-սարքավորումների, համակարգչային ծրագրերի նկարագրությունները և քանակը, որոնք անհրաժեշտ են տվյալ դասընթացի ուսումնական գործընթացը կազմակերպելու համար

Նյութեր լաբորատոր աշխատանքների համար	
Սարքեր, սարքավորումներ	
Համակարգչային ծրագրեր	
Այլ	

#### 14. **Գնահատում**

Համալսարանում գործում է բակալավրիատի, մագիստրատուրայի և ասպիրանտուրայի ուսանողների գիտելիքների պարբերական ստուգման և գնահատման բազմագործոնային համակարգ, որի կիրառման հիմնական նպատակներն են՝

- կազմակերպել ուսումնառության համաչափ աշխատանքային գործընթաց, ապահովել գիտելիքների համակողմանի ստուգում, խթանել ուսանողի ինքնուրույն աշխատանքը,
- իրականացնել ինքնուրույն առաջադրանքների, ընթացիկ ստուգումների (ստուգարքներ և քննություններ), ուսումնական գործընթացի այլ բաղադրիչների հաշվառում հետադարձ կապի արդյունավետ մեխանիզմների ներմուծման միջոցով՝ ի նպաստ ուսումնառության գործընթացի բարելավման:

Համալսարանում գնահատման գործընթացը կանոնակարգվում է համաձայն գործող կարգի<sup>15</sup>:

##### 14.1. **Գիտելիքների ստուգման և գնահատման բաղադրիչներն են՝**

- Գործնական, սեմինար և լաբորատոր աշխատանքների ընթացքում ուսանողի ակտիվության և հմտությունների հաշվառում և գնահատում ընթացիկ ստուգումների միջոցով՝ առավելագույնը 40 միավոր:
- ինքնուրույն աշխատանքների (անհատական առաջադրանքներ) հաշվառում և գնահատում առավելագույնը գումարային 20 միավոր,
- դասընթացի ենթաբաժինների և ծրագրով նախատեսված այլ առաջադրանքների կատարման և յուրացման ընթացիկ ստուգում և գնահատում կիսամյակի ընթացքում (առկա ուսուցման համակարգում ընթացիկ քննություններ կամ ստուգարքներ առավելագույնը գումարային 40 միավոր, հեռակա ուսուցմա համակարգում՝ քննություն և ստուգարք՝ առավելագույնը՝ 40 միավոր):
- ստուգման արդյունքների ամփոփում գնահատման նշված բաղադրիչների արդյունքների հիման վրա և դասընթացի արդյունարար գնահատականի ձևավորում՝ առավելագույնը գումարային 100 միավոր:

##### 14.2. **Ուսանողների գիտելիքների ստուգում.**

Դասընթացն ամփոփվում է քննությամբ:

Քննությամբ ամփոփվող դասընթացն ավարտվում է կիսամյակի 2 քննության միջոցով և մյուս բաղադրիչների գնահատումների արդյունքներով:

##### 14.3. **Հարցաշար (ըստ ծրագրի)**

**«Ներդրումների պորտֆելի կառավարում» առարկայից քննության հարցաշար**

1. Պորտֆելի տեսության ներածություն
2. Ներդրումային պորտֆելի ձևավորումը և դրա հիմնական սկզբունքերը
3. Պորտֆելի հիմնական տեսակները

<sup>15</sup>«Վանաձորի Հ. Թումանյանի անվան պետական համալսարան» հիմնադրամի ուսանողների գիտելիքների ստուգման, գնահատման և հաշվառման կանոնակարգ» (ընդունված ՎՊՀ-ի գիտական խորհրդի կողմից 30.06.2022թ.),

4. Ռիսկերի տողը և դերը տնտեսական գոծունեության մեջ
5. Տնտեսական ռիսկի քանակական գնահատումներ անորոշության պայմաններում
6. Տնտեսական ռիսկի պայմաններում օպտիմալ որոշումների կայացում
7. Ներդրումների կառավարման գործընթացը և պորտֆելների տեսության զարգացման պատմությունը
8. Ներդրումային պորտֆելի կառավարման ակտիվ մոդել
9. Ներդրումային պորտֆելի կառավարման պասիվ մոդել
10. Ներդրումային օպտիմալ պորտֆելի ձևավորում
11. Դիվերսիֆիկացված պորտֆել
12. Ռիսկերի կառավարման գործընթացի դիագրամ
13. Ռիսկերի կառավարման տեխնիկայի ընտրություն
14. Դիվերսիֆիկացիայի էությունն ու կարևորությունը
15. Արբիտրաժ
16. Ներդրողների հայտերը և դրանց կատարումը
17. Արժեթղթերով գործառնություններից շահութաբերություն
18. Ապահովագրության էությունը
19. Ապահովագրական գործարքների հաշվարկ
20. Ապահովագրության պայմանագիր
21. Ապահովագրության առավելություններն ու թերությունները

**Ա) 1-ին ընթացիկ քննություն (կիսամյակի 9-10 շաբաթվա ընթացքում)**

**(1-ին ընթացիկ ստուգում (կիսամյակի -----շաբաթվա ընթացքում)**

**▪ Ընդգրկված թեմաները.**

1. Պորտֆելային ներդրումների հիմնական հասկացությունները
2. Տնտեսական ռիսկեր և պորտֆելային ներդրումներ
3. Ներդրումային պորտֆելի կառավարման հիմնական ռազմավարությունները  
**Ընդգրկված հարցեր.**
  - Պորտֆելի տեսության ներածություն
  - Ներդրումային պորտֆելի ձևավորումը և դրա հիմնական սկզբունքերը
  - Պորտֆելի հիմնական տեսակները
  - Ռիսկերի տողը և դերը տնտեսական գոծունեության մեջ
  - Տնտեսական ռիսկի քանակական գնահատումներ անորոշության պայմաններում
  - Տնտեսական ռիսկի պայմաններում օպտիմալ որոշումների կայացում
  - Ներդրումների կառավարման գործընթացը և պորտֆելների տեսության զարգացման պատմությունը
  - Ներդրումային պորտֆելի կառավարման ակտիվ մոդել
  - Ներդրումային պորտֆելի կառավարման պասիվ մոդել

**Բ) 2-րդ ընթացիկ քննություն (կիսամյակի 19-20 շաբաթվա ընթացքում)**

**(2-րդ ընթացիկ ստուգում (կիսամյակի -----շաբաթվա ընթացքում)**

**▪ Ընդգրկվող թեմաները.**

1. Ներդրումային օպտիմալ պորտֆելի ձևավորում
2. Պորտֆելային ներդրումների ժամանակ ռիսկերի կառավարման ընդհանուր սկզբունքերը
3. Արժեթղթերի առք ու վաճառք
4. Պորտֆելային ներդրումներում ռիսկերի ապահովագրություն
  - **Ընդգրկված հարցեր.**
    1. Ներդրումային օպտիմալ պորտֆելի ձևավորում
    2. Դիվերսիֆիկացված պորտֆել

3. Ռիսկերի կառավարման գործընթացի դիագրամ
4. Ռիսկերի կառավարման տեխնիկայի ընտրություն
5. Դիվերսիֆիկացիայի էությունն ու կարևորությունը
6. Արբիտրաժ
7. Ներդրողների հայտերը և դրանց կատարումը
8. Արժեթղթերով գործառնություններից շահութաբերություն
9. Ապահովագրության էությունը
10. Ապահովագրական գործարքների հաշվարկ
11. Ապհովագրության պայմանագիր
12. Ապահովագրության առավելություններն ու թերությունները

#### 14.4. Գնահատման չափանիշները<sup>16</sup>.

- Տեսական գիտելիքները ստուգվում են երկու ընթացիկ քննությամբ:
- Գործնական աշխատանքները ստուգվում են 3 բաղադրիչով:
- Լաբորատոր աշխատանքներ:
- Ինքնուրույն աշխատանքը հանձնարարվում է կիսամյակում մեկ աշխատանք:

---

<sup>16</sup> Լրացվում է ըստ ամբիոնի /դասախոսի որոշման

**ԴԱՍԸՆԹԱՑԻ ՀԱՄԱՌՈՏ ՆԿԱՐԱԳՐԻՉ**

<b>Մասնագիտություն՝</b>	<b>056802.00.6, ֆինանսական մաթեմատիկա</b> <i>/դասիչ, մասնագիտության լրիվ անվանումը/</i>
<b>Կրթական ծրագիր՝</b>	<b>056802.01.6, ֆինանսական մաթեմատիկա</b> <i>/դասիչ, կրթական ծրագրի լրիվ անվանումը/</i>
<b>Որակավորման աստիճան՝</b>	<b>ֆինանսական մաթեմատիկայի բակալավր</b> <i>/բակալավր, մագիստրատուրա/</i>

Վանաձոր 2023



**Առկա ուսուցման համակարգ**

Դասընթացի թվանիշը, անվանումը	ԷԻԿ/բ-020 – Ներդրումների պորտֆելի կառավարում			
Դասընթացին հատկացվող կրեդիտը	4 կրեդիտ			
Ուսումնառության տարի / կիսամյակ	4-րդ տարի, 1-ին կիսամյակ			
Ժամերի բաշխումը	Լսարանային	56	Դասախոսություն	16
			Սեմինար	
			Լաբորատոր աշխատանք	
			Գործնական աշխատանք	48
	Ինքնուրույն	64		
	Ընդամենը	120		
Ստուգման ձևը	Քննություն			
Դասընթացի նպատակը	<ul style="list-style-type: none"> <li>▪ Ներդրումների պորտֆելի կառավարման օրինաչափությունների վերաբերյալ գիտելիքների փոխանցում ուսանողներին:</li> <li>▪ Ժամանակակից կազմակերպությունների օրինակներով Ներդրումների պորտֆելի կառավարման հմտությունների և կարողությունների ձևավորում ուսանողների մոտ:</li> <li>▪ Ներդրումների պորտֆելի կառավարման ժամանանակից մեթոդները վերլուծելու ունակությունների ձեռքբերում ուսանողների կողմից:</li> <li>▪ Ներդրումների պորտֆելի կառավարման վերլուծական կարողությունների ձևավորում տարբեր իրավիճակներում:</li> </ul>			
Դասընթացի վերջնարդյունքները	<p>Դասընթացը ձևավորում է կրթական ծրագրի հետևյալ վերջնարդյունք(ներ)ը.</p> <p><i>Գիտելիք</i></p> <p><b>4.1.1. Գիտելիք և իմացություն</b></p> <ul style="list-style-type: none"> <li>• Դրսևորում է կառավարման տեսությունների, գործառույթների և դրանց դասակարգման տարբեր մոտեցումների գիտելիք և իմացություն:</li> <li>• Դրսևորում է առաջնորդման, իշխանության և շահադրդման երևույթների և դրանց առնչվող տեսությունների գիտելիք և իմացություն:</li> <li>• Ցուցաբերում է ռազմավարական կառավարման տեսությունների, ռազմավարական պլանավորման գործընթացի,</li> </ul>			

խնդիրների, պլանավորումն ուղեկցող գործողությունների և դրանց կազմակերպման առանձնահատկությունների իմացություն:

- Ցուցաբերում է ֆինանսական և կառավարչական հաշվառման հիմունքների իմացություն:
- Ցուցաբերում է սպառողների կամ սոցիալական այլ խմբերի կարիքները վեր հանելու տեսական մեթոդաբանական հիմնական մոտեցումների իմացություն:
- Դրսևորում է վերահսկողության տեսական մեթոդաբանական հիմքերի և կազմակերպական գործընթացների արդյունավետության գնահատման հիմնական գործիքակազմի վերաբերյալ գիտելիք և իմացություն:
- Դրսևորում է մակրո- և միկրոտնտեսագիտության հիմնական հասկացությունների, օրենքների և սկզբունքների իմացություն:
- Ցուցաբերում է տնտեսության տարբեր ոլորտների և դրանց կառավարման առանձնահատկությունների, ինչպես նաև պետական կառավարման և տեղական ինքնակառավարման տարբեր մոտեցումների գիտելիք և իմացություն:
- Ցուցաբերում է արժեքի ձևավորման և փոխանցման գործընթացների կառավարման սկզբունքների իմացություն:

## **4.2 Հմտություններ**

### **4.2.1. Գիտելիքի և իմացության կիրառում**

- Կարող է գնահատել միկրո- և մակրոմիջավայրի ազդեցությունը կառավարման համակարգերի գործունեության վրա:
- Կարող է մասնագիտական խնդիրների լուծման նպատակով արդյունավետ բանակցություններ վարել և մարդկանց ղեկավարել:
- Կարող է մշակել կառավարման գործընթացին առնչվող տարբեր ծրագրեր և մասնակցել դրանց իրագործման միջոցառումներին:
- Կարող է նախագծել կազմակերպական կառուցվածքներ, իրականացնել լիազորությունների և պատասխանատվության բաշխում, ձևակերպել խնդիրներ և պատվիրակել ենթականերին:
- Կարող է իրականացնել ֆինանսական վերլուծություններ կառավարչական խնդիրների լուծման նպատակով, արդյունավետորեն պլանավորել, կազմակերպել և վերահսկել կազմակերպության ֆինանսական գործունեությունը:
- Կարող է իրականացնել սպառողների, մրցակիցների և շուկայի վերլուծություններ, արդյունավետորեն պլանավորել, կազմակերպել և վերահսկել կազմակերպության մարքեթինգային գործունեությունը:
- Կարող է ընդունել կառավարչական որոշումներ խնդիրները համակարգի մեջ դիտարկելով և համակարգային մոտեցման համապատասխան գործիքակազմ կիրառելով:
- Կարող է մշակել տարբեր մակարդակի ռազմավարություններ:
- Կարող է գնահատել և կառավարել կազմակերպության գործունեությանն առնչվող ռիսկերը և կատարել համապատասխան կանխատեսումային հաշվարկներ:

	<p><b>4.2.2. Հաղորդակցման, S2S և տվյալների հետ աշխատելու կարողություններ</b></p> <ul style="list-style-type: none"> <li>• Կարող է կատարել տեղեկատվության հավաքման, պահպանման և մշակման աշխատանքներ, ինչպես նաև մասնագիտական խնդիրների լուծման նպատակով օգտվել ժամանակակից տեղեկատվական տեխնոլոգիաներից:</li> <li>• Կարող է իրականացնել հետազոտություններ կառավարչական զանազան խնդիրներ լուծելու նպատակով, ինչպես նաև վերլուծել դրանց արդյունքները:</li> <li>• Կարող է պատրաստել զեկուցումներ և ներկայացնել հետազոտությունների արդյունքներ:</li> </ul> <p><b>4.2.4. Ընդհանրական, իմացական կարողություններ, (ներառյալ դատողություններ անելը)</b></p> <ul style="list-style-type: none"> <li>• Ունակ է լուծելու մասնագիտական խնդիրները վերլուծության և համադրության հիման վրա:</li> <li>• Տիրապետում է մաթեմատիկական և վիճակագրության մեթոդներին, ինչպես նաև մաթեմատիկական մոդելավորման եղանակներին:</li> <li>• Ունակ է մասնագիտական վերլուծություններ իրականացնելիս կիրառել որակական և քանակական մեթոդներ:</li> <li>• Ունակ է թիմում աշխատելու և թիմի անդամների հետ արդյունավետ համագործակցելու:</li> <li>• Ունակ է օգտվելու նորմատիվ իրավական փաստաթղթերից:</li> </ul> <p><b>4.3. Կարողություններ</b></p> <p><b>4.3.1. Ինքնուրույնություն և պատասխանատվություն (ներառյալ սովորելու կարողությունները)</b></p> <ul style="list-style-type: none"> <li>• Կարող է բացահայտել, հաղթահարել և լուծումներ տալ անծանոթ պայմաններում առաջացած խնդիրներին:</li> <li>• Ունակ է ինքնուրույն որոշումներ ընդունելու:</li> <li>• Ունակ է հաշվի առնելու կառավարչական որոշումների հետևանքները սոցիալական պատասխանատվության տեսանկյունից:</li> <li>• Ունակ է տարաբնույթ և տարասեռ մշակութային միջավայրերում աշխատելու, տարբեր զարգացման և մտավոր մակարդակի տեր մարդկանց հետ համագործակցելու:</li> </ul>
<p><b>Դասընթացի բովանդակությունը</b></p>	<ol style="list-style-type: none"> <li>1. Պորտֆելային ներդրումների հիմնական հասկացությունները</li> <li>2. Տնտեսական ռիսկեր և պորտֆելային ներդրումներ</li> <li>3. Ներդրումային պորտֆելի կառավարման հիմնական ռազմավարությունները</li> <li>4. Ներդրումային օպտիմալ պորտֆելի ձևավորում</li> <li>5. Պորտֆելային ներդրումների ժամանակ ռիսկերի կառավարման ընդհանուր սկզբունքները</li> <li>6. Արժեթղթերի առք ու վաճառք</li> </ol>

	7. Պորտֆելային ներդրումներում ռիսկերի ապահովագրություն
<b>Գնահատման մեթոդները և չափանիշները</b>	Գնահատման գործընթացն իրականացվում է ՎՊՀ ուսանողների գիտելիքների ստուգման, գնահատման և հաշվառման կանոնակարգով:
<b>Գրականություն</b>	Պարտադիր
	Аскинадзи В.М., Максимова В.Ф., Петров В.С. Инвестиционное дело: Учебник. – М.: Маркет ДС, 2007. – 512 с.
	Бланк И.А. Инвестиционный менеджмент: Учебный курс. – Киев: Изд-во «Ника-центр», 2004. – 550 с.
	Լրացուցիչ
	Брейли Р., Майерс С. Принципы корпоративных финансов: Пер. с англ. - М.: Олимп-Бизнес, 1997. - 1120 с.
Вейсвейллер Р. Арбитраж. Возможности и техника - операций на финансовых и товарных рынках: Пер. с англ. - М.: Церих-ПЭЛ, 1993. - 206 с.	